

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Dalilou Marečkovou v právní věci žalobce: **I. S .**, nar. x, státní příslušnost Guinejská republika, bytem x, zast. JUDr. Annou Doležalovou, MBA, advokátkou se sídlem Jablonského 604, 326 00 Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, pošt. schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 7. 2013, č. j. OAM-123/LE-BE02-ZA04-2013,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 7. 2013, č. j. OAM-123/LE-BE02-ZA04-2013, se z r u š u j e a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo náhradu nákladů řízení.**
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce JUDr. Anně Doležalové, MBA, se přiznává odměna za zastoupení žalobce v předmětné věci ve výši 13.600,- Kč. Odměna jí bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se svou žalobou doručitou soudu dne 8. 8. 2013, doplněnou dne 22. 8. 2013, domáhal zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), zastavil řízení o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu z důvodu její nepřípustnosti podle § 10a písm. e) zákona o azylu.

Žalobce v žalobě ve smyslu ustanovení § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) správnímu orgánu vytýkal porušení ustanovení § 3 ve spojení s § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), jakož i ustanovení § 12 a § 14a zákona o azylu a ustanovení § 25 písm. i) a § 10a odst. e) zákona o azylu. Podle jeho názoru žalovaný nesplnil požadavky kladené na odůvodnění napadeného rozhodnutí v rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 6. 3. 2012, č.j. 3 Azs 6/2011-96. Žalobce dodal, že v průběhu řízení ohledně jeho již čtvrté žádosti o udělení mezinárodní ochrany zmínil jako novou skutečnost zhoršení situace v zemi původu a existenci rodinného života na území ČR. Žalovaný však nenařídil další pohovor pro dostatečné objasnění okolností případu (např. proč žalobce zmínil svůj vztah na území ČR až při čtvrté žádosti), navíc se zcela nedostatečně v odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádal se žalobcem tvrzeným zhoršením situace v zemi původu, když pouze v jedné větě konstatoval, že je mu z dostupných informací známo, že v zemi původu žalobce nedošlo k zásadní změně. Podle názoru žalobce se jedná o pouhou spekulaci žalovaného, neboť si pro svůj závěr neobstaral žádný důkaz (např. aktuální informaci o politické a bezpečnostní situaci v zemi původu). Nad rámec uvedeného dodal, že není pravdivé ani tvrzení žalovaného, že předchozí rozhodnutí žalovaného bylo přezkoumáno a potvrzeno příslušným krajským soudem. V této souvislosti konstatoval, že v rozhodné době se nacházel ve vězení a neměl přístup k právní pomoci, jeho žaloba tak byla odmítnuta pro nedoplnění žalobních bodů, příslušný soud tak o případu žalobce nerozhodoval meritorně a další žádosti žalobce byly vždy vyhodnoceny jako nepřípustné. S ohledem na uvedené navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Žalobce současně požádal o přiznání odkladného účinku žalobě.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby v plném rozsahu. V této souvislosti odkázal na správní spis a na odůvodnění napadeného rozhodnutí s tím, že se zabýval všemi skutečnostmi, které žalobce zmínil a zjistil, že žalobce neuvedl takové okolnosti, které by odporovaly užití ustanovení § 25 písm. i) ve vztahu k § 10a písm. e) zákona o azylu. Žalobci nic nebránilo v tom, aby se o existenci vztahu s přítelkyní zmínil již v předchozích žádostech. K objasnění důvodnosti nových skutečností mohl využít i vlastnoručně psaného prohlášení což neučinil a nic bližšího nezmínil ani v žalobě. Žalovaný v průběhu řízení ani neshledal, že by se v zemi původu žalobce nějak významným způsobem zhoršila situace, což by zakládalo opodstatněnost nové žádosti. V této souvislosti žalovaný dodal, že správní orgán, který zastavuje řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, nemá povinnost znovu rozhodovat o azylu a doplňkové ochraně.

Krajský soud nejprve usnesením ze dne 5. 9. 2013, č. j. 49 Az 51/2013-17, zamítl návrh žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě.

Žalobce v replice na vyjádření žalovaného na žalobních námitkách setrval.

Při soudním jednání zástupce žalobce uvedl, že se žalobcem sice již dlouho není v přímém kontaktu, a proto ani neví, zda se na území ČR zdržuje, přesto má za to, že situace v zemi jeho původu není dobrá. Projevuje se tam etnické násilí, navíc se v zemi rozšířila nemoc EBOLA, za této situace navrácení žalobce nepovažuje za správné rozhodnutí. Již s ohledem na uvedené navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Pověřený pracovník žalovaného v závěrečném přednesu konstatoval, že žalobce podal svou první žádost o mezinárodní ochranu již v roce 2009 a správní orgán neshledal jím zmíněné důvody pro udělení mezinárodní ochrany relevantními. K žalobcově odkazu na rozsudek NSS sp. zn. 3 Azs 6/2011 dodal, že podle jeho názoru na předmětnou věc nedopadá. Ostatně žalobci byla poskytnuta dostatečně dlouhá doba pro to, aby si svůj pobyt na území ČR upravil, což však neučinil. Žalovaný proto setrval na návrhu na zamítnutí žaloby s tím, že práva na náhradu nákladů řízení se výslovně vzdal.

Porovnáním příběhů uváděných žalobcem soud zjistil, že důvodem jeho první žádosti, uplatněné dne 27. 1. 2009, byly jeho obavy vyplývající z jeho přistižení vojáky při vylepování protirežimních plakátů, v období protestních manifestací. Žalobce byl od r. 2006 členem hnutí mladých s názvem K. a obával se uvěznění, případně zabití. Žalovaný v jeho výpovědích shledal rozpory, předestřený příběh označil jako nevěrohodný, a proto žádosti žalobce nevyhověl, resp. mezinárodní ochranu mu neudělil. Žaloba proti tomuto prvnímu rozhodnutí byla usnesením věcně a místně příslušného krajského soudu ze dne 20. 2. 2012, č.j. 60 Az 3/2012-25, odmítnuta. Při podání druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 20. 12. 2012, žalobce vyslovil obavy již z jednání policie (nikoli armády). Žalovaný označil důvody podání žádosti v podstatě jako shodné s první žádostí, žádost tak shledal nepřipustnou a řízení zastavil. V odůvodnění tohoto rozhodnutí ponechal žalovaný otázku věrohodnosti žalobcova tvrzení stranou s tím, že již v době podání první žádosti měl jmenovaný možnost vyličit své problémy věrohodně a dostatečně. Při podání třetí žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 12. 6. 2013 žalobce uvedl, že má na území ČR kamarády a příbuzné. V zemi původu vyslovil obavy ze zatčení a dodal, že tam nemá ani rodinu ani příbuzné. Žalovaný dospěl k závěru, že v průběhu řízení uvedl totožné důvody, tj. obavu ze zatčení s ohledem na jeho činnost v mládežnickém hnutí, a proto jeho žádost posoudil jako nepřipustnou a řízení zastavil. Při podání čtvrté žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 15. 7. 2013 žalobce uvedl, že v zemi jeho původu se nic nezměnilo, naopak situace je stále horší. V zemi původu měl problémy s policií, armádou a svým klanem, pokud by se vrátil, byl by zabit. V ČR by chtěl zůstat, protože zde má sestru (v Brně) a přítelkyni, s níž se seznámil před čtyřmi lety. V roce 2009 spolu v Havířově asi rok žili ve společné domácnosti. V roce 2011 byl žalobce trestně stíhán, byl odsouzen ke třem letům odnětí svobody, a z výkonu trestu byl podmíněčně propuštěn. Žalovaný vydal napadené rozhodnutí, v němž odkázal na výpovědi žalobce v předchozích řízeních a uzavřel, že žalobce uvedl zcela totožné důvody – obavu o své bezpečí, obavu z policie, armády a svého klanu. K nově uvedeným skutečnostem, t. k žalobcovu soužití ve společné domácnosti s přítelkyní v roce 2009, uvedl, že tuto okolnost mohl zmínit již při podání první žádosti, protože mu musela být známá, pouze jeho vlastním zaviněním nebyla předmětem zkoumání v předchozím (prvním) řízení. Žalovaný ji za této situace nemohl označit jako novou skutečnost. Závěrem žalovaný dodal, že je mu ze všeobecně dostupných informací známo, že v zemi původu žalobce nedošlo k zásadní změně politické a bezpečnostní situace, která by mohla založit opodstatněnost žalobcovy nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný jeho žádost jako nepřipustnou zamítl a řízení zastavil.

Azyl se podle § 12 zákona o azylu cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Doplňková ochrana se podle § 14a odst. 1 zákona o azylu udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 zákona o azylu a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky (§ 14a odst. 2 zákona o azylu).

Podle § 2 odst. 9 zákona o azylu se původcem pronásledování nebo vážné újmy (§ 14a zákona o azylu) rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.

Krajský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Krajský soud sice po srovnání výpovědí žalobce považuje závěr žalovaného, že žádost žalobce je nepřipustná, za správný, zejména pokud žalovaný napadené rozhodnutí v této otázce řádně odůvodnil. Ostatně žalobce již při podání první žádosti zdůraznil své obavy kvůli jeho údajné činnosti v mládežnickém hnutí a nebyl se žádostí úspěšný, žalovaný své rozhodnutí ohledně první žádosti dostatečně a řádně odůvodnil. Na této skutečnosti nic nemění fakt, že řádně neodůvodněnou žalobu musel věcně a místně příslušný krajský soud odmítnout. Soud rovněž sdílí názor žalovaného, že žalobce měl využít především institutu speciálního zákona – tj. zákona o pobytu cizinců. Na druhé straně však soud nemohl odhlédnout od skutečnosti, že odůvodnění napadeného rozhodnutí postrádá jakoukoliv úvahu nad otázkou bezpečného návratu žalobce do země původu, tj. nad možností poskytnutí doplňkové ochrany jmenovaného ve smyslu ustanovení § 14a zákona o azylu. Krajský soud tak v plném rozsahu odkazuje na rozhodnutí NSS ze dne 28. 4. 2009, č. j. 9 Azs 11/2009-99, podle něhož: „[S]myslem a účelem doplňkové ochrany je tedy poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu (vycházejících zejména, avšak nikoli bezvýjimečně, z hledisek humanity založených na objektivních hrozbách) neúnosné, nepřiměřené či jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. Aplikace institutu doplňkové ochrany se vztahuje k objektivním hrozbám po případném návratu žadatele do země původu, tedy k částečně jiným skutečnostem nastávajícím v odlišném čase než v případě aplikace institutu azylu.“ Soud tak přisvědčil

žalobci, že v jeho případě došlo k porušení ustanovení § 14a zákona o azylu. Za této situace soudu nezbylo, než žalobou napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit správnímu orgánu k dalšímu řízení, neboť ani krajský soud nemůže v přezkumném soudním řízení chybějící úvahy žalovaného nahradit. Zde viz rozsudek NSS ze dne 8. 9. 2011, č.j. 7 Azs 28/2011-74, v němž je zdůrazněn význam řádného odůvodnění rozhodnutí správního orgánu, tj. že: „[V]zhledem k tomu, že odůvodnění rozhodnutí ministerstva neobsahovalo žádné úvahy týkající se naplnění nepřipustnosti ve vztahu k jiným formám mezinárodní ochrany, krajský soud pochybil, pokud se pokusil úvahy ministerstva nahradit obecným poukazem na nezměněnou bezpečnostně-politickou situaci.“

S ohledem na výše uvedené krajský soud v souladu s ustanovením § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil správnímu orgánu k dalšímu řízení s tím, aby se v rámci dalšího řízení řádně vypořádal i s otázkou udělení doplňkové ochrany, tj. aby v odůvodnění nového rozhodnutí neopomněl uvést, k jakým konkrétním informacím o zemi původu žalobce přihlédl a jak je posoudil.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobci, který měl ve věci úspěch, žádné náklady s řízením před krajským soudem nevznikly.

Usnesením ze dne 8. 8. 2013, č.j. 49 Az 51/2013-7, soud žalobci postupem podle § 35 odst. 8 s. ř. s. ustavil advokátku, v takovém případě hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Výše odměny a hotových výdajů za zastupování advokátkou činí v projednávané věci celkem 13.600 Kč [tj. za čtyři úkony právní služby po 3.100 Kč podle § 7 bod 5 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, a to převzetí zastoupení, doplnění žaloby ze dne 24. 8. 2013, replika k vyjádření žalovaného ze dne 9. 10. 2013 a účast při jednání, dále za čtyři režijní paušály po 300 Kč]. Odměna bude ustanovené zástupkyni vyplacena z účtu krajského soudu v přiměřené lhůtě.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 8. června 2015

JUDr. Dalila Marečková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost:
Božena Kouřimová